

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

Z ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Erkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ-KOLOZSVAR,
r. A. Muresan (Atilla-utca) 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
az EME főtitkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Méhcsaládok szükség és serkentő életéről.

Irta: Stief Ottó.

Mint minden gazdasági ág üzésének, úgy a méhészetnek is meg vannak a kedvelői, terjesztői és viszont az ellenségei is. A méhészetnek az ellenségei a leggyakrabban azzal érvelnek, hogy nem érdemes méhészkedni, azon oknál fogva, mert a méhek szúrnak, mások pedig azt hangoztatják, hogy a méhészet nem jövedelmező.

Azt, hogy a méhek szúrnak, mi nagyon jól tudjuk, de a tapasztalatból azt is tudjuk, hogy a méh szúrása nem olyan veszélyes dolog, hogy azért ne lehetne méhészkedni. Hiszen, ha meg gondolkoznánk, akkor jóformán semmi más házi állat terjesztésével sem foglalkozhatnánk, mert hiszen a ló is rúg, ha karitják, hámba fogják, avagy ha patkót vernek a lábaira. gyszintén a tehén is dőf, ha megfejik, sőt a szerény szárnyaook képesek az emberrel szembe szállani és védekezni, de valennyiök jó részt csak akkor, ha a velök való foglalkozást avatlan, gyakorlatlan, avagy goromb, durva kezek végzik. Így van a méhekkel is, sőt azt mondhatjuk, a tapasztalatok mutatják, hogy a méh szúrása sok esetben még egészségére is válik a méhészeknek.

De akár hogy is van ez, annyit bizonyos, hogy az a méhész, aki okszerű, nyugodt fogásokkal kezeli méhcsaládjait és akkor időn arra az idő is alkalmas, az a méhész kevésbé van kive a gyakori szúrásoknak. Viszont az olyan egyének, akiknek szúrások nagyobb kellemetlenséget okoznak, azok természetesen ne méhészkedjenek.

Azt, hogy a méhészet nem volna jövedelmező, határozottan mondjuk, s ilyent csakis olyan egyének mondhatnak, akik azok közül valók, kik csupán egy célt tűztek ki maguknak, akkor időn a méhészkedéshez hozzáfogtak és pedig azt, hogy a betett tőkájük után minden további fáradság nélkül, gyorsan gy haszonhoz juthassanak. Az ilyen egyéneket kizárólag a pzsizság vezeti a méhészkedés megkezdéséhez, minden előzetes tapasztalat, tudás és hozzáértés nélkül. Valószínű, hogy vala-

mely méhészt ismerősüknél volt alkalmuk látni azt, midőn a gondos és okszerűen gazdálkodó méhészt bőségesen jutalmazták méhcsaládjai a nagymennyiségű fölösleges elvethető mézzel.

Az ilyen kapzsi egyének rendszeresen egyszerre nagyokos szabásu, költséges berendezkedésekkel fognak a méhészkedéshez. Összevásárolnak mindenféle fajtájú és rendszerű kaptárakban lévő gyenge, esetleg anyátlan, sőt betegséggel telített családokat is. Az ilyen módon összeállított méhészetet azután otthonukban felállítják és evvel úgy vélik, hogy a méhészet körülteendő el is vannak végezve. Szerintük most már nincsen egyé hátra, csak az, hogy az idény végén elszedjék a sok behordómézet.

Az ilyen méhészeket természetesen rövidesen nagy családdal éri, amennyiben a hiányzó okszerű, gondos kezelés és megfelelő szaktudás hiányában, a várva-várt eredmény semmiképpen sem fog mutatkozni. Nem fog mutatkozni már azon oknál fogva sem mert a sokféle rendszerű kaptárakban levő családok kezelésén még egy gyakorlott méhésznek is nehézséget szokott okozni. Most már nem hiányzik esetleg csak az, hogy az időjárás kedvezőtlen legyen s ilyen esetben már az első vagy második évben bekövetkezik a méhészeti gazdaság teljes meddősege. Az ilyen állapot azután egy-kettőre elveszi egyszer s mindenkorra kapzsi egyén kedvét a méhészkedéstől.

Ha így kezdünk a méhészkedéshez, nemcsak saját magunknak, de viszont az egész gazdaságnak is sokat ártunk s nem lehet azon csodálkozni, ha az ilyen károsodott kapzsi egyének ezek után csak rosszat mondanak a méhészetéről.

Az utóbbi években azonban egy újabb és a méhészetre néző sokkal károsabb hatású vélemény kezd terjedni és pedig olyan formában, hogy azt mondják, nem érdemes már méhészkedni mert hazánk éghajlata nagyon megváltozott, az időjárás rendszeretlen s így a méhészet semmit sem jövedelmez.

Az igaz, hogy az időjárás erősen befolyásolhatja a méhhozamot, de viszont egyedül az időjárásra háritani az anyai eredmények sikertelenségét nem lehet és nem is szabad magunkat evvel vigasztalnunk. A sikertelenségnek nagy részben maguk a méhészek is okozói, amennyiben nem veszik igénybe azokat a hasznos okszerű módokat a méhcsalád kezelésénél amelyekkel egészen biztosan tudnák ellensúlyozni az esetleg kedvezőtlen időjárások káros következményeit.

Ilyen hasznos módok közé tartoznak a méhlegelők javítása: azután a méhcsaládokkal jobban mézelő legelőre való vándorlás és végül a méhcsaládok szükség és serkentő etetése.

(Folyt. köv.)

A méhcsipésről és az ellene való védelemről.

Irta: K. Bogdán Géza (Brassó).

Motto: A méhcsipéstől ne félj, a lelki
bántalmak sokkal fájdalmasabbak.

A virágok tulnyomó részének házasságában a méhek az
isszeadók. Nem akad egyetlen egy epedő virágszál sem,
nyelet a közvetítésért kijáró nektár ellenére meg ne látogas-
anak.

Kora tavasszal, mikor még alig repdes más rovar, a
néhek már nagy számban járják a határt. Felkeresik épügy
bokrok aljában szemérmesen meghuzódó ibolyát, mint a
nocsárlakó s magát kellett fényes arcu gólyahírt, az első
özött jelentkező uti-lapu öntelt, élénk sárga virágát és min-
len más olyan szerelmes szépséget, melynek nászát a nagy
ermészet az ök ritusa által szenteli meg.

Mindig jobban és jobban szaporodva, aránylagos szám-
ban mintegy lépést tartanak a tenyészet fejlődése rendjén
ova-tovább nagyobb és nagyobb mennyiségben megjelenő s
akodalmi díszben pompázó virágok özönével.

Más rovarok olyan tömegben meg nem jelennek s ekként
égett munkájuk is alárendeltebb. Így a természet háztar-
ásában jóformán a méhekre hárul nagyrészen a növényélet
ennmaradásának legfőbb biztosítóka — a *termékenyítés* elő-
egítése.

A természet egy hatásában hatalmas fegyverrel, a mér-
ező fulánkkal látta el a méheket. Ezt a fegyvert az embertől
ezdve minden állat respektálja; az elől kitér. Csakis egy ily
egyver birtokában képesek a méhek a reájuk háruló nagy
eladat megoldására, mert máskülönben az „ebek harmincad-
ára“ kerülnének, mézvagyonuk, építményük, fiasításuk kész
sákmányként a rablás áldozatául esnék.

Az ember csak úgy hajthatta a méheket szolgálatába,
egy természetüket, szokásaikat kiismerte, azokhoz alkalmaz-
odott s emellett törekvésükben, munkájukban nemcsak segít-
gükre van, hanem bizonyos kezelési fogásokkal saját hasz-
ára dolgoztatja őket, anélkül, hogy a fennmaradásukra
eszéllyel járna.

A méh fulánkját, a méhcsipés elleni védekezéseket követ-
ezőkben ismertetem.

A *fulánk*. A méh fulánkjá egy csöszzerűen belül üres
gynevezett injektor (befecskendező), melyet a védekező méh
imadója, vagy vélt támadója testébe benyomva, mérget azon
eresztül a szervezetbe juttatja. A méhcsipés tehát tulajdon-
épen egy injekció.

A fulánk három részből, és pedig két szuronyból és egy
ederszerűen kivölgyelt részből áll, melyeknek szoros össze-
telege által jó létre az injektor. Az injektorhoz tartozik egy
őlyag, melybe összegyűlő mérget mirigy termeli ki.

A fulánk végső részén visszafelé hajló nyulványok miatt a méh a megszurtt testből azt visszahuzni képtelen. Szurk után vergődve az a testben marad s rendesen vele szakad méreghólyag és mirigy is egy idegcsomóval, ugyszintén soha szor a bél egy része is. Az odaszakadt idegcsomó működésbe tartja a szuráshoz tartozó izmokat s ezek a fulánkot mélyebben nyomják be s a mérget is tovább szivattyúzzák testbe. Ez okból szurás esetén a fulánkot azonnal távolítsuk el testünkéből.

A megcsontult méh a szurás után órákig, sőt napokig élélhet. Ha azonban a bél egyrésze is odaszakadt, hamarosan elpusztul. Ha a méh más méhet szurt meg, fulánkja nem marad vissza, nem szakad ki. Az anya fulánkja a dolgozóén erősebb, hosszabb. Embert kivételesen szur meg, még kezében veszi is. Inkább a terméketlen anya szokott szur. Az anya fulánkját anyával, herével és dolgozó méhekkel szemben egyaránt használja, míg a dolgozó méhek, bár egymást és az anyát is szurják, de a herét ily módon nem bántják. A megszurtt dolgozó méh elpusztul. A megszurtt anya rendesen megbénul (szárnya, lába). A béna anyák közül soha sikeresen párizik és szaporit évekig.¹ Az anya fulánkjára visszagörcbülő horgok nincsenek, az a testben tehát vissza nem marad.

A dolog lehető teljességéért megemlítem, hogy vannak fulánkos herék is, ezeknél az altest (potroh) nőnemű, viszont vannak fulánknélküli dolgozók, melyeknek altestük a heréé. Ezek az alakok koresok és többnyire ott fordulnak elő, hol az anya öreg. A koresszülöttek kikelésük után, ugyan nem elébb — a lakásból kilöketnek.²

A méhcsipés elleni védelem. Legkézenfekvőbb az e célra készült maszk, esetleg fátyol (zöld, fekete, de sohasem fehér és vakító) és bőrkecstyű. Ezeket inkább a kezdő méhészek az érzékeny természetűek használják. Füstölők igen jó szaglatot tesznek, már egymagukban elegendők, ha előre és nem mikor felingerlődtek, használjuk. Régi méhészek füstölőritkán használnak. A hidegvizzel való permetezés a füstölő is hatékonyabb. Cukros, vagy mézes vizzel való permetezés esetén a méhek teljesen megjuhászodnak. Kezünket védjük, ha hideg vizzel megmossuk s azon vizesen dolgozunk. Felső kezeléssü kaptáraknál ujabban 2—3%-os nyerskarból vizzel gyengén átitatott kendőt is szoktak némelyek használni. Ez a keretekre borítva a méheket a kaptárba visszahúzza. Többféle nyers karból van. Nem mindenik válik be. Lehetőleg alkalmasabb a sötétpiros színű úgynevezett veres karból. B.

¹ A méh fulánkjáról l. részletes ismertetést a „Méhészet“ 1909. évf. 18. és további lapjain ö. P. Z. „Valami a dolgozó méh fulánkjáról“ című cikkében.

² Lásd a „Méhészet“ 1909. évf. 118. lapján „A rendelenes füstölés“-t.

nagyon kényelmes eljárási módhoz vezet, de a keretek s esetleg a méz szagositása miatt óvatosság ajánlható.³

Azon esetben, mikor esetleg a méheket annyira felbőszítettük (kas, keret leejtése, stb. esetén), hogy rajszerűen körülöztünk repkedve támadnak, a védelem a menekülésben van. Menekülni kell, még ha kellően vagyunk ölözve akkor is, feltevéve, hogy a kezelési munka olyan, melyet félbehagyva későbbben is minden következmények nélkül elvégezhetünk. A felingerelt méhek ruhába, keztyűbe, kivétel nélkül mindenbe, ami rajtunk van, szurnak s ekként elpusztulnak. Hogy ne legyünk a még tömegesebb pusztulás okozói — ezért meneküljünk. Árnyékos helyre, árnyas fák alá, bokrok között átbujva, szobába menve — az üldöző méhek lemaradnak. Ha egyáltalán nem volna hová menekülni, feküdjünk le arccal a földre. Ez ekkor az utolsó mentés.

Nyár folyamán, főleg meleg napokon, a méh lakások előtt, illetve azok közelében, éles hang mellett, szurószándékkal untalan arcunk körül repkedő egyes méheknek szurását elkerülhetjük, ha minél mélyebben lehajolunk s várunk. Rövid időn belül eltávozik. Alig szükséges ezen óvintézkedést egyszerűsíteni, kétszerrel többször megismételni.

Amennyire csak tehetjük, kerüljük a szurást, már a méhekért is. Minden szurás egy méh életébe kerül. Kiméljük a méheket.

Méhlegelő.

Bár a racionalis méhészkedés alapjául a nagyhirű feltalálók agyonreklamirozott kaptártípusaikat állítják, ideje, hogy vége szakadjon az elmérgesedett kaptárvitáknak, hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a többtermelés kérdését a kedvező időjárás mellett a méhlegelő dönti el. Ma, a súlyos gazdasági válság közepette, mikor a méhészet megszűnt gondülő, vagy kedvtelő foglalkozás lenni s kenyérkereső mesterséggé vált, az édes termék túl keserű kenyeret ad, ha leromlott méhlegelőinket nem iparkodunk feljavítani. Tekintettel azonban arra, hogy méhészeink 90%-a földnélküli ember, a propagandán kívül egyebet alig tehetünk, ez pedig célra, — tapasztalatból mondom — ritkán vezet.

Szűk hazámban a tulajdonképpeni méhlegelőt a réti kaszálók adnák, de a mikorra azok gazdagon terített asztalt nyujtanának kedves kis bogárkáinknak, akkor feltartóztathatatlanul jön a könyörtelen kasza s megsemmisítvén a pompázó virágerdőt, egyszerre véget vet a mézesnapoknak; mert amit a fejlődő sarju s a különben is csekély gabonavetésekben meghuzódó gyomnövények nyujtanak, az már csak agónizáló vegetáló élet csupán.

³ Lásd „Méhészet“ 1925. évf. 119. lapján „Karbolsav a méhek cecsillapítására“.

Érthető tehát, hogy állandó agitációt folytattam, hogy népünket megnyerve a méhtenyésztés céljára a réti virágol nyújtotta méhlegelőt kibővítssem. Eredmény volt pusztában elhangzott szavam mindaddig, míg csak nem sikerült dr. Korde Ferenc ur agilis vezetésével egy jól sikerült műsoromulatság tiszta jövedelmét biztosítanunk a cél érdekében.

Pénz állván rendelkezésünkre, sokkal könnyebbé lett munkánk.

Kiásattunk az erdőből 700 drb. fejlett hársfa-csemetét s azok egy részével beültetve az alkalmas közttereket, a fennmaradt példányokat díjmentesen kiosztva a jelentkezők között, mintegy megalapozni vélem a közelebbi jövő július eleji legelőterületét.

Beszereztünk 1000—1000 drb. akác, liceum és glediesia csemetét, melyeket folyó évben eliskoláztam s egy-két év múlva hasonló módon kiosztva a lakosság között a legszebb reményeket táplállok aziránt, hogy évről-évre növekedni fog legelőterületünk, mivel az évenkénti szükséglet fedezésére elvetettem iskolámban nagyobb mennyiségű fa- és cserje magot s beállítottam több kisebb-nagyobb tábla mézélő növény kísérleti telepet s a határ különböző helyein is szórtam el vadon diszló virágok magvait.

Kedves nincstelen Méhésztársak! A földbirtokos méhészeknek könnyű a dolguk, mert meggyőződhetnek kísérleteik alapján, hogy pl. néhány hold phacélie tábla sokkal jobban megtölti pénztárcájukat, mint bármilyen más mezőgazdasági növény, de nekünk szegény földnélküli Jánosoknak csak ezen vagy ehez hasonló ösvényecske áll rendelkezésünkre, hogy boldogulhassunk, amelyet jelen kis beszámolómban a Szerkesztő Ur nagybecsű felhívása folytán megjelöltem.

Blénessy Károly.

Műlép

381

hengerpréssén készítve, garantált tiszta méhviaszból bármilyen méretben, vagy 26 cm. széles 60—120 cm. hosszú táblákban kilója 240 Lei. —

Mindan lép fertőtlenítve van!

Salakmentes viaszt elfogadok átdolgozás végett 25% levonással, vagy kilónként 50 lei ráfizetéssel, az áruért garantálok és azonnal cserélek. Ne kinlódjon otthon az öreg lépek kiolvasztásával, hanem küldje be hozzám, én egy újfajta készülékkel 120 C.^o mellett kiolvasztom és 6 kg. öreg fekete lépért 1 kg. szép műlépet franco küldök Önnek bárhová.

Megrendeléskor a pontos keretméretet kérem közölni.

Tóth István méhész, Cluj, Cal. Dorobanților 74. sz.

Lerakat: Schieb & Co. Cluj, Piața Mihai Viteazul No 40.

Kern & Co. Cluj, Regina Maria No 21.

Nagyobb rendelésnél, vagy lép elkészítésére kérjen külön árajánlatot.

Ingyenes méhészeti tanfolyam.

Az E. M. E. a méhészeti szakismeretek fejlesztése céljából 1931. évi május hó 28-tól június 6-ig méhészeti tanfolyamot rendez a méhészet iránt érdeklődők részére.

A tanfolyamon férfiak és nők, fiuk és leányok egyaránt résztvehetnek. Jelentkezéseket május 27-ig naponta 9—2-ig elfogad az Erdélyi Méhész Egyesület titkári hivatala, Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan-Attila-u. 10. A tanfolyam hallgatói jelentkezéskor 100 lei beiratási díjat fizetnek, egyébként a tanfolyam ingyenes.

A tanfolyam tárgyai és órarendje:

1931. május hó 28-án csütörtök délután 4 órakor az Egyesület titkári hivatalában a tanfolyam megnyitása.

1931. május hó 29-én, 30, 31-én péntektől vasárnapig, mindenkor délután 4 órától kezdődőleg Stief Ottó, az E. M. E. ig.-választmányi és tb. tagja a Donát-uti méhészeti telepén szemléltető előadást tart a gyakorlati méhészetéről.

1931. június hó 1-én, hétfőn délután 4 órakor, dr. Péter Béla c. gazd. akad. igazgató tart előadást a mézelő növényekről az E. M. E. titkári hivatalában.

1931. június hó 2-án és 3-án délután 4 órakor, Stief Ottó, az E. M. E. ig.-választmányi és tb. tagja a Donát-uti méhészeti telepén szemléltető előadást tart a gyakorlati méhészetéről.

1931. június hó 5-én, délután 4 órakor az egyesület titkári hivatalában özv. Kremnitzkyné sz. Fröhlich Ilona tart előadást a házi mézestészták készítéséről.

1931. június hó 6-án és 7-én, szombaton és vasárnap délután 4 órakor, Stief Ottó, az E. M. E. ig.-választmányi és tb. tagja, a Donát-uti méhészeti telepén szemléltető előadást tart a gyakorlati méhészetéről.

1931. június 8-án, hétfőn délután 4 órakor, a tanfolyam bezárása, bizonyítványok kiosztása.

A tanfolyam csak az esetben fog megtartatni, ha legalább 20 hallgató jelentkezik.

Cluj-Kolozsvár, 1931. április hó 28.

*Az Erdélyi Méhész Egyesület
Elnöksége.*

Kérdés — Felelet.

Kérdés. Az „E. M. E.”-ben olvasom, hogy a telep méh-állományának 80%-át mézélésre, 20%-át szaporításra állítja be az egyesület.

Nagyon kérem szerkesztő urat, hogy akár egy rövidke cikk keretében szíveskedjék értesíteni, hogy ezen eljárás — az országos méretű 4 soros kaptárra tekintettel — miként történik.

Csikszereda, 1931. március 5.

György Ignác
nyug. tkvvezető.

Felelet. Méhészkedésünk akkor nevezhető gazdaságosnak, ha arra gondot fordítunk, hogy az esetleges mézhozamot ne gyengítsük az állományunk évenkénti tulszaporításával.

Tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a leghelyesebb uton akkor haladunk e tekintetben, ha méhcsaládainknak 80%-kát mézeltetésre és csak 20%-kát az állományunk évenkénti további felszaporítására állítjuk be.

Ezen helyes eljárásnak keresztül vitelére igyekezzünk arra, hogy állományunk valamennyi családja május elejére jó erős népes állapotba kerüljön és főként, hogy mindazok a szükséges dolgokkal rendelkezzenek, ami az ilyen állapotnak az elérésére szükséges.

1. Mármost a mézélésre szánt családokat, ha a fészek teljesen be van népesedve és az időjárás a mézhozam tekintetében kedvező, bocsássuk haladéktalanul fel a mézürbe, hogy szabad teret nyujtsunk a családoknak a további munkálkodásra, miáltal elejét vesszük a családok természetes megrajzásának. Ez utóbbinak meggátlására igen kedvező az anya bölcsők kivágása is. Ezen kivágott anya bölcsőket azután tartalékanyák nevelésére használjuk fel.

Célszerű még a főkérdés eredményesebb kihasználása céljából az anyát a fészekben szűkebb területre zárni, ugyszintén gondot fordítani arra is, hogy a fészekben mentől kevesebb heresejtes építmény álljon az anyának rendelkezésére pete lerakás céljára.

A mézürből a már teljesen meghordott és már részben befödtelezett — érett mézet időnként távolítsuk el és pótoljuk azokat tartalék lépkészletünkből, hogy a bőven mézelő legelő további kihasználása e tekintetben fenakadást ne szenvedjen. Ezen eljárásunkkal egyszersmind megakadályozzuk a családnak az esetleges későbbi rajzási kedvét is, mert a munkás méheknek minden igyekezetük oda fog irányulni, hogy mentől több mézet halmozhassanak fel lakásukban az ott lévő még üres keretekben.

2. Állományunknak szaporításra fenntartott családjai, melyek rendes körülmények között május havában szintén népessékké lesznek, s miután a mézürt nem bocsájtottuk rendelkezésükre a további terjeszkedés és munkálkodásra, így rövid időn belül anyabölcsőket fognak építeni és, ha az időjárás kedvező, természetes rajokat fognak eresztetni.

Mármost azon méhészeknek, akiknek sem idejük, sem megfelelő türelmük sincsen a rajokat lesni és befogni, azok a leghelyesebben cselekesznek, ha a természetes rajt, vagyis annak kiszállását megelőzik és mesterséges, vagyis mű-rajokat készítenek, de minden családból csak egyet.

A sokféle műrajkészítési módok közül a legajánlatosabb az, amely a család megosztásával történik.

Helyszüke miatt ezen műrajkészítési módszernek részletes leírását nem közölhetem, csupán még csak annyit óhajok megjegyezni, hogy azok a méhészek és különösen a kezdő méhészek meg fognak arról győződni, hogy ha az általam elmondottak szerint méhészkednek, akkor több mint bizonyos, hogy meglesznek a méhészkedés jövedelmezőségével elégedve s nemcsak anyagi eredményeket fognak elérni, hanem állandóan kedvelői és terjesztői lesznek a méhészeti gazdaság üzésének, mert nem lesz szükség folytonos újabb befektetési költségeket eszközölni, minden anyagi eredmény nélkül.

Stief.

Május havi tennivalók.

Május már a rajzás és a mézelés hónapja. Méhcsaládaink e hónapban rendszerint elérik teljes kifejlődésüket.

A családok működésének irányítására és munkaképességük teljes kihasználására gondunk legyen. A fészek teljes elfoglalása után megnyitjuk a mézteret, melyet Hannemann-ráccsal választunk el a fészektől. A rács lehetőleg az egész választófelületre kiterjedő legyen. A méztérbe lehetőleg tartalék munkáslépeket teszünk, ezek hiányában rakhatunk oda fedett fias lépeket, melyek helyébe a fészekbe mesterséges lépeket (lépközfalakat) tehetünk.

Ha a méztér megtelt s a méhek a mézes lépeket befedni kezdik, pergessünk. A mézet megszünni nem szükséges, tartsuk azt papirossal vagy tiszta ruhával lekötött, lehetőleg fehér bádoggól készült edényben tiszta, szellős, száraz s eléggé meleg helyen 5—100 napig. Azután szedjük le felületéről a törmeléket és igen sűrű mézet, a többi elsőrendű méz lesz.

Ha természetes rajok jönnek, az eléggé népes első rajokat együk külön lakásba mesterséges lépekre (lépközfalakra), a gyengéket — anyjuktól megfosztva — adjuk vissza az anyacsaládnak. A másodrajokat az új anyák kedvéért szintén elfogadjuk, a további rajzást azonban lehetőleg akadályozzuk meg.

Teljesen kifejlett családokból mesterséges rajokat készíthetünk légcélszerűbben az anyacsaládnak rajállapotha helyezésével. A családnak helyéről elmozdított részét (a homlitott rajt vagy rajtást) 2—3 napig itatni kell. Rossz időben a rajokat etessük vagy legalább mézes vízzel itassuk. Neveljünk anyákat a kiválóak felismert családoktól és pedig a legegyszerűbben úgy, hogy lerajzott család fedett, szép rajbólcsőiből elveszszük a felesleget s kis anyanevelő családokkal kiköltetjük azokat.

EGYLETI ÉLET

MEGHIVÓ.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató-választmány. Cluj-Kolozsvárt, 1931. május hó 5-én, kedden d. u. 5 órako az egyesület hivatalos helyiségében, Str. Andrei Muresan Attila-u. 10. rendes ülést tart, melyre a választmány tisztel tagjait meghivja

Cluj-Kolozsvár, 1931. május 1.

az ELNÖKSÉG.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Ingyenes méhészeti tanfolyam rendezése.
3. A telepen eszközölt átalakítások bejelentése.
4. Az E. M. E. képviselte az O. M. M. E. diszközgyűlésén.
5. Jelentés a telep állapotáról.
6. Átirat a gazdasági akadémiához mézelő fák telepítés céljából.
7. Kiskereskedők brassói kiállításáról jelentés.
8. Tagsági ügyek.
9. Esetleges indítványok.

Vigyázz!

mielőtt

vásárolsz

az ujkor modern

méhészeti eszközei

valódi méh-
viaszból készült **műlépek**

szolid, erős kivitelű **mézpergető-gépek**
összes Méhészeti kellékek.

Mivel az árak nagyobbrészt estek, legolcsóbban kaphatók

DZIERZON méhészetnél,
Oradea, Tacke Ionescu 61 sz.

KÜLÖNFÉLÉK.

Gyászbir. Füley Endre székelvudvarhelyi kedves tagtársunkat súlyos csapás érte. Egyetlen kis fiacskája, Bandika, 6 éves korában elhunyt. Nagy fájdalomában szeretettel osztozunk Kis fiacskájának pihenése legyen csendes, emléke áldott.

Háziipari és népművészeti kiállítás Kolozsváron. Május elsején Kolozsváron a róm. kath. főgimnázium disztermében nyílik meg a Bethlen Mária grófné lelkes és hozzáértő vezetése alatt az erdélyi magyar háziipari és népművészeti vándorkiállítás, amely három napig lesz nyitva a közönség számára és pedig május 1., 2. és 3. napjain. A kiállításnak különös érdekességet és jelentőséget ad az a körülmény, hogy Bethlen Mária grófné az összegyűjtött ritka szép anyagot vándorkiállítások keretében Budapesten és Magyarország 5 nagyobb városában is be fogja mutatni. A vándorkiállítások első állomása Kolozsvár. A kiállítás célja az erdélyi magyar háziipar és népművészet termékeinek ismertetése, részére piac keresése. A mai gazdasági viszonyok és gabonaárak mellett a háziipar egyre nagyobb jelentőségű lesz és első sorban az erdélyi magyar intelligencia minden rétege kell hogy megismerje, megszeresse és otthonát az erdélyi magyar nép háziiparának elsőrendű termékeivel berendezze és művészetét jóakaratu pártfogásával támogassa és fejlessze. A kiállítás gazdag anyaga erre bő alkalmat fog nyújtani és ezért ne mulassza el egy erdélyi magyar család se meglátogatni a kiállítást gyermekeivel együtt, hogy

már a gyermek szívekbe otthont találjon a népünk munkája és művészete. Igen kívánatos volna, hogy a szép kiállítást az iskolák is látogassák csoportosan és a tanuló ifjuság tudása, izlése, ismerete gyarapodjék.

Gyümölesvédelmi előadás és Bemutató Tordán. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kertészeti Szakosztálya május hó 3-án, vasárnap d. u. 3 órakor Tordán az ótordai református iskola tornacsarnokában (Jósika Miklós-u.) gyümölcsfavédelmi előadást és bemutatót rendez. Előadások tartására felkérte az egylet dr. P á t e r Béla ny. gazdasági akadémiai igazgató urat. Az előadás kapcsán bemutatásra kerül a gyümölcsfa védelem és permetezés gyakorlatilag is. A gyümölcsstermelésre predestinált Erdély gazdái, gyümölcsös és kert tulajdonosai számára a mai gazdasági viszonyok között már nem lehet közömbös, hogy lesz-e gyümölcsstermésük, vagy nem és ha lesz, hogy az ép, egészséges értéket jelentő gyümölcs lesz, avagy hitvány, apró, ragyás, férges, értéktelen. Épen ezért kívánatos volna, hogy az érdekeltek érezzék önmagukkal szemben is kötelezőnek, hogy az E. G. E. ingyenes, idősszerű előadását meghallgassák, a bemutatót megtekintsék és a Tordán és vidékén való egységes védelem megbeszélése, megszervezése által a legkedvezőbb árak és feltételek mellett a törvény által is előírt kötelező védekezést végrehajtsák.

A méz felhasználása a háztartásban. E címen Nagy Miklósné Tóth Alice tollából és kiadásában egy 48 oldalra terjedő vasos füzet jelent meg immár második kiadásban. A füzet részletesen foglalkozik a méz sokoldalú használhatóságával. Külön fejezetekben írja le a torták, sütemények, vegyes édességek, mázak, krémek, gyümölcs konzervek, szörpök, kocsonyák, likörök, borok, sör, ecet, saláták mézzel való készítési módját, azonkívül a méz gyógyhatását. A különböző kiállításokon első díjjal és diszoklevéllel kitüntetett értékes mű megrendelhető a szerzőnél. Címe: Rákospalota—Ujtelep, Pest-megye.

A méz vámjának felemelése. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület feliratilag kérte a kormányt a méz behozatali vámjának felemelésére. A mai 10 lejes vámnak a cukorra kivetett vám értékére való felemelését kérte az egylet, vagyis kg-ként 16 lejre. A földművelésügyi miniszterium, a tartományi igazgatóság útján, 4978-931. sz. alatt értesítette az egyletet, hogy a mézvám felemelését a maga részéről is helyesnek tartja és ez irányban illetékes helyen a lépéseket megtette.

Nagyszabású mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez az E. G. E. Marosvásárhelyen a Földműves Szövetséggel karöltve, a május 10-én, szeptember hó elején. A kiállítás rendezőségének és elnökségének névsorát az Erdélyi Gazdasági Egylet most állítja össze a Földműves Szövetséggel és az ipari érdekeltségekkel karöltve. A nagy rendezőbizottság május hó 7-én tartja meg első gyűlését Marosvásárhelyen, amikor a Földműves Szövetség választmányja is ülést tart. A kiállítás része a következő csoportokra oszlik: termény, szőlő és borszőlő, vadászati és halászat, erdészeti, tejgazdaság, méhészeti, mezőgazdasági, ipari gép, eszköz, anyag, továbbá szakirodalom, természeti kinézetek, háziipari, népművészetek stb. A kiállítás tudnivalóit a napokban küldi szét az Erdélyi Gazdasági Egylet és a Földműves Szövetség. Tájékoztatásul ugyan Kolozsváron az E. G. E., min Marosvásárhelyen a Földműves Szövetség készséggel nyújt felvilágosítást.

Helyreigazítás. A mézvizsgálatokról szóló kimutatásunkban tévedésből özv. Varga Sándornak neve Andrásnénak szedettet.

Apróhirdetések.

Műlépet öntök bármely kívánt méretre a tiszta méhviasz 25%-ér Blénessy Sándomic-Ciuc. 369

Eladó kisebb mennyiségben izsop mézelő gyógynövénymag és fehér lóhere mag. Kapható a kiadóban. 369

Méhészeti eszközökről árjegyzéket kívánatra ingyen küldenek: Zabló István, Arad, Str. Eminescu 11. és a Bánáti Méhészeti Egyesület áruosztálya Timișoara. 370

Boczonádi kaptárakból származó természetes rajok kaphatók Kleins Gyula méhészetéből Somcuta-mare, jud. Satmar. 378

Műlép garantált tiszta méhviaszból, hengerprésszel előállítva, bármely méretű nagyságban kapható Szurdoki Kracs Kornél méhészetében Sibiu Str. Gheorghe Cosbuc 3. Saját méhésében termelt viaszt elvállalok műlép átdolgoztatni. 380